

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do školy

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a škol je jednou z forem prostorové mobility. Zatímco změny v důsledku přirozené měny a stěhování obyvatelstva souvisí se změnou pobytu, vyjíždka, resp. dojíždka zajišťuje prostorovou mobilitu bez nároku na tuto změnu. Data o dojíždce, jako o velice důležitém sociálním jevu, charakterizují ekonomickou strukturu daného regionu. Na jedné straně odpovídají dosaženému stupni koncentrace obyvatelstva a na straně druhé rozmístění pracovních příležitostí a škol.

Mezi osoby vyjíždějící či dojíždějící do zaměstnání nebo do školy započítáváme pouze osoby, které na sčítacím listu osob uvedly, že pracují či studují na jiné adrese, než je místo jejich obvyklého pobytu. Osoby vyjíždějící či dojíždějící lze vymezit i výčtem těch, kteří mezi ně nespádají, tj. osoby s nezjištěnou adresou místa pracoviště nebo školy, dále osoby bez stálého pracoviště, jejichž místo výkonu práce se často mění a také osoby s místem pracoviště či školy na adrese obvyklého pobytu. Proticovidová opatření, která platila v době sčítání lidu v roce 2021, by neměla mít vliv na dojíždčkové proudy, údaje měly být vyplňovány jako při běžném stavu, byt' lidé častěji využívali možnosti práce z domova.

5.1 Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

V Moravskoslezském kraji bylo sečteno 551,1 tisíce zaměstnaných osob. Z tohoto počtu vyjíždělo do zaměstnání v rámci obce 164,2 tisíce osob, mimo hranice obce v rámci tuzemska či zahraničí vyjíždělo dalších 227,3 tisíce osob. Počet pracujících na adrese obvyklého pobytu dosahoval 97,6 tisíce lidí, další část zaměstnaných (45,8 tisíce osob) uvedla, že nemá stálé pracoviště a v případě zbývajících 16,2 tisíce osob nebyly údaje o místě pracoviště zjištěny.

Obyvatel, kteří mají místo zaměstnání i místo obvyklého pobytu ve stejné obci, žilo v Moravskoslezském kraji 261,8 tisíce. Jejich podíl ze zaměstnaných osob se zjištěným místem pracoviště dosáhl 48,9 %, což bylo pouze o 0,6 procentního bodu pod republikovým průměrem. Z jednotlivých okresů kraje nabyt tento ukazatel nejvyšších hodnot v okresech Ostrava-město (72,1 %) a Bruntál (52,1 %), naopak nejnižší byl v okrese Frýdek-Místek (37,8 %).

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojíždky do zaměstnání podle okresů

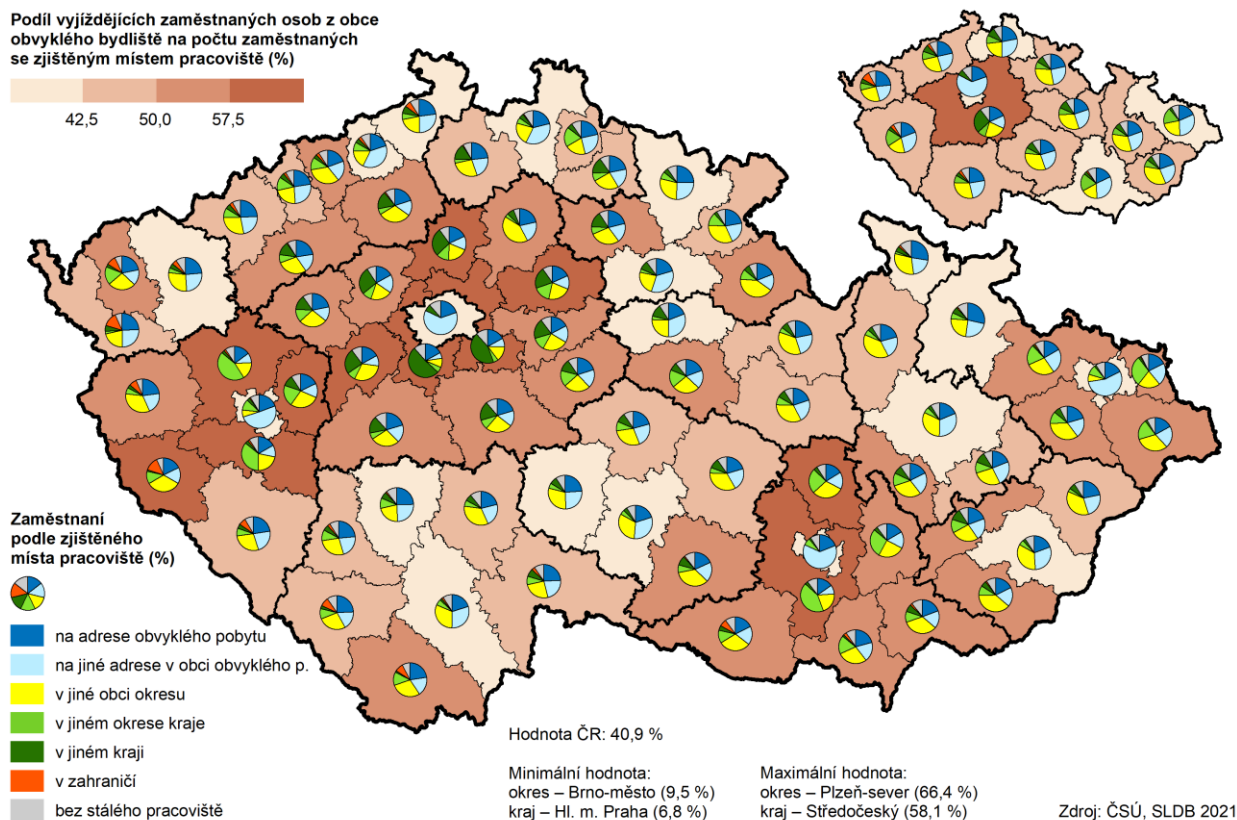
Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce				Dojíždějící v rámci obce	Pracující na adrese obvyklého pobytu
	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji		
		muži	ženy			muži	ženy			
Moravskoslezský kraj	227 286	127 837	99 449	168 854	213 396	118 118	95 278	164 809	164 154	97 597
Bruntál	14 169	7 694	6 475	9 892	10 675	5 423	5 252	8 282	9 032	10 763
Frýdek-Místek	53 578	29 825	23 753	40 016	45 223	26 057	19 166	36 054	20 746	16 782
Karviná	54 360	31 230	23 130	40 522	30 014	16 428	13 586	22 895	21 957	17 770
Nový Jičín	36 770	20 416	16 354	28 318	34 377	19 473	14 904	27 836	13 255	13 875
Opava	41 438	22 448	18 990	31 343	28 507	14 414	14 093	22 734	19 309	13 653
Ostrava-město	26 971	16 224	10 747	18 763	64 600	36 323	28 277	47 008	79 855	24 754

Z 227,3 tisíce osob vyjíždějících do zaměstnání mimo obec svého obvyklého bydliště jich více než polovina (52,6 %) vyjížděla do jiné obce okresu. Další 87,7 tisíce osob (38,8 %) vyjíždělo do jiného okresu kraje a 15,0 tisíce osob (6,6 %) pracovalo v jiném kraji Česka. Za zaměstnáním do zahraničí vyjíždělo zhruba 5 tisíc osob, což odpovídalo podílu 2,2 % z celkového počtu vyjíždějících z obce. Podíl vyjíždějících z obce na počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště dosáhl 42,5 % a patřil k nejmenším v ČR – po Praze, Jihomoravském kraji a Libereckém kraji.

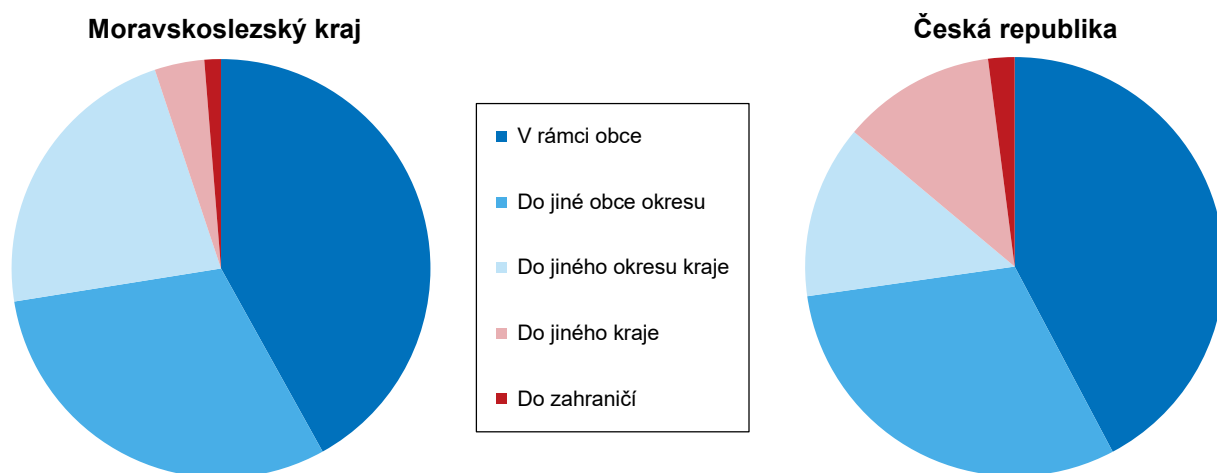
Za zaměstnáním mimo obec bydliště dojíždělo v Moravskoslezském kraji celkem 213,4 tisíce osob, z nich 6,1 tisíce osob přijíždělo z jiných krajů Česka. Největší část dojíždějících mířila do obcí okresu Ostrava-město

(30,2 %). Počet lidí, kteří za prací vyjžděli z jednotlivých obcí Moravskoslezského kraje, tak převyšoval počty osob, které naopak do obcí kraje za prací dojížděli. Výsledný záporný rozdíl v rámci celého kraje představoval téměř 14 tisíc lidí. Zápornou bilanci dojížděky do zaměstnání vykázaly všechny kraje s výjimkou hlavního města Prahy. Stejněho výsledku dosáhly rovněž všechny okresy kraje kromě okresu Ostrava-město, v němž počet dojíždějících (64,6 tisíce) převyšoval počet vyjíždějících (27,0 tisíce) o 37,6 tisíce osob.

Zaměstnaní podle místa pracoviště v okresech a krajích

Graf 5.1.1 Struktura vyjížděky do zaměstnání podle typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

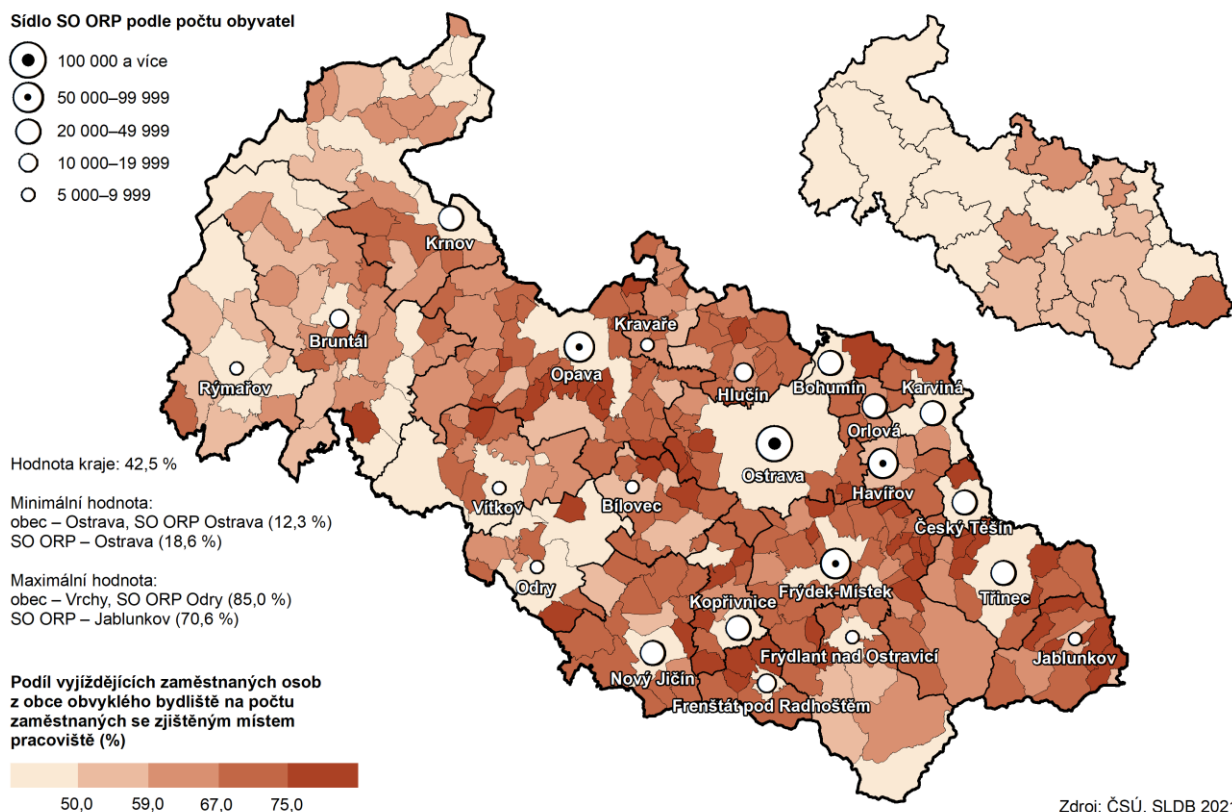

Území kraje není z hlediska typu vyjížděky do zaměstnání homogenní, význam má zejména poloha obce vzhledem k centrům dojížděky a hranicím územních celků. Vyjížděka a dojížděka na Bruntálsku a v menší míře na Novojičínsku směřovala v souvislosti s odlehlostí významných center dojížděky především do a z ostatních obcí daného okresu. Za prací na Bruntálsko nedojíždělo ani 15 % zaměstnaných z jiných okresů či krajů. Ostatní části kraje (obzvláště okres Karviná) mají dobrou časovou dostupnost krajského města, což vedlo

k nadprůměrnému podílu vyjíždějících do ostatních okresů kraje. V okresech Nový Jičín a Bruntál zaznamenali vyšší podíl osob směřujících za prací přes hranice kraje.

Vyjíždka do zaměstnání v obcích a správních obvodech ORP Moravskoslezského kraje

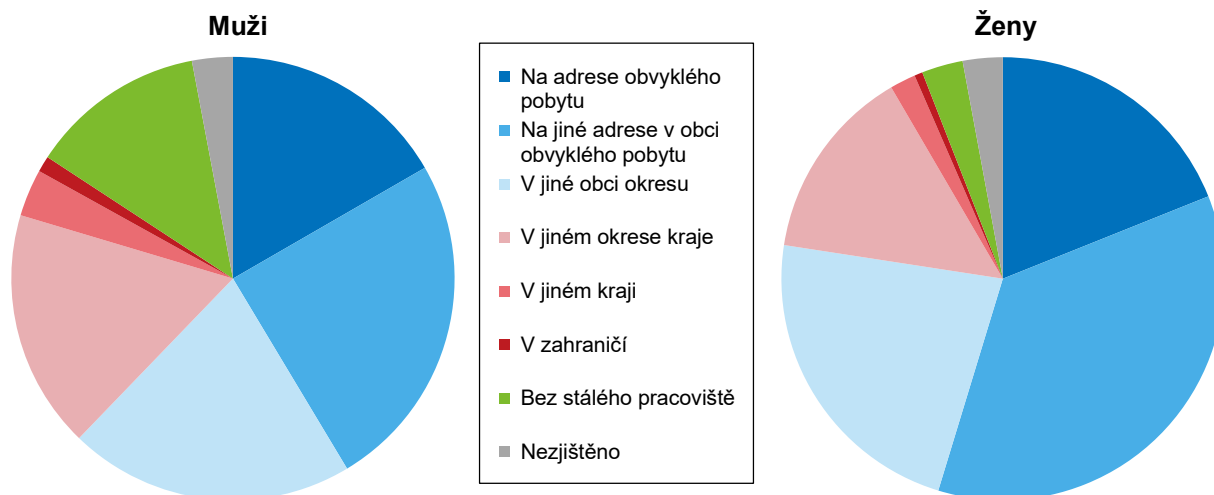

Zhruba tři čtvrtiny ze všech vyjíždějících z obce obvyklého pobytu jezdila do zaměstnání alespoň pětkrát týdně. Větší podíl těch, kteří za prací nejezdili tak často, ale v jiných pravidelných či nepravidelných cyklech, byl z okresu Bruntál (30,2 % z vyjíždějících mimo obec) a také z okresu Ostrava-město (30,4 %).

Tab. 5.1.2 Dojíždka do zaměstnání podle typu a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	v tom				Dojíždějící do obce	v tom		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Moravskoslezský kraj	227 286	119 544	87 712	15 032	4 998	213 396	119 544	87 712	6 140
Bruntál	14 169	9 104	2 281	2 343	441	10 675	9 104	961	610
Frýdek-Místek	53 578	31 567	19 074	2 057	880	45 223	31 567	13 102	554
Karviná	54 360	22 122	29 242	1 939	1 057	30 014	22 122	7 612	280
Nový Jičín	36 770	24 021	7 963	4 274	512	34 377	24 021	8 077	2 279
Opava	41 438	22 923	15 907	1 650	958	28 507	22 923	5 105	479
Ostrava-město	26 971	9 807	13 245	2 769	1 150	64 600	9 807	52 855	1 938

Do zaměstnání mimo obec obvyklého bydliště vyjížděli i dojížděli častěji muži než ženy, a to jak v souhrnu za celý Moravskoslezský kraj, tak i ve všech šesti okresech kraje. Nejvyšší převaha mužů mezi vyjíždějícími z obce se zjištěným místem pracoviště byla v okrese Karviná. Muži častěji pracovali dál od bydliště v jiné obci okresu nebo i v jiném okrese. Ženy častěji preferovaly práci v obci svého bydliště nebo na adrese obvyklého pobytu. V případě mužů dosáhlo zastoupení osob bez stálého pracoviště 13,2 % ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště a bylo tak výrazně větší než u žen (3,1 %).

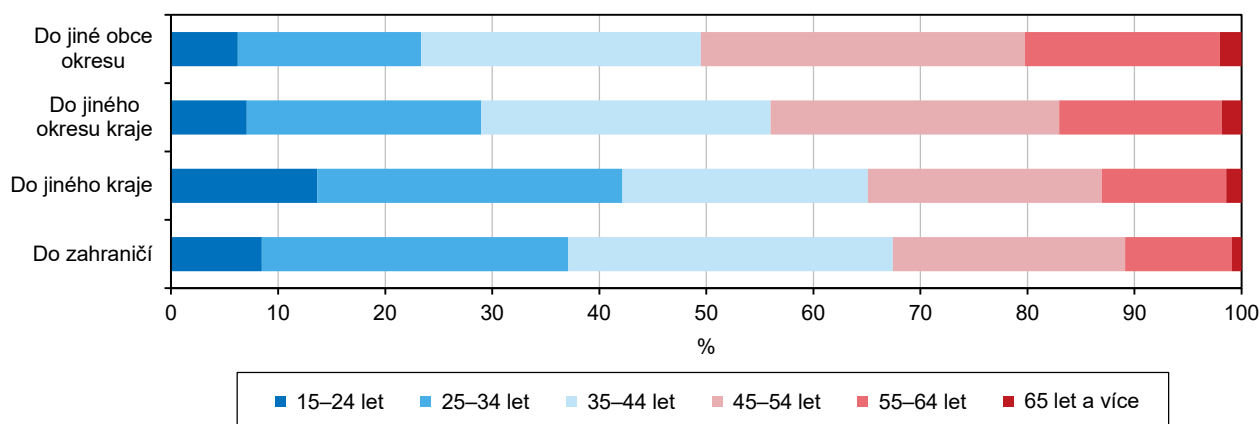
Graf 5.1.2 Zaměstnaní s obvyklým pobytem v Moravskoslezském kraji podle místa pracoviště a pohlaví

Z pohledu věkové skladby vyjíždějících za práci z obce obvyklého bydliště jich více než polovina (54,6 %) měla mezi 35 až 54 lety. Minimum vyjíždějících (1,9 %) pak představovaly osoby 65leté a starší, neboť lidé s rostoucím věkem více preferovali práci v obci či přímo v místě bydliště.

Tab. 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle věku a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	v tom ve věku					
		15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65 a více
Moravskoslezský kraj	227 286	16 115	45 377	59 949	64 198	37 327	4 320
Bruntál	14 169	1 186	2 635	3 546	4 203	2 325	274
Frýdek-Místek	53 578	3 602	10 507	14 401	15 171	8 881	1 016
Karviná	54 360	3 958	11 032	13 692	15 639	8 982	1 057
Nový Jičín	36 770	2 685	7 121	9 971	10 475	5 900	618
Opava	41 438	2 799	7 979	11 286	11 585	7 017	772
Ostrava-město	26 971	1 885	6 103	7 053	7 125	4 222	583

Šest z deseti osob vyjíždějících za práci z Moravskoslezského kraje do zahraničí byly především mladší osoby ve věkovém rozmezí 25 až 44 let.

Graf 5.1.3 Vyjíždějící z obce do zaměstnání podle věku a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

Podíly vyjíždějících v rámci odvětví ekonomické činnosti až na výjimky korespondují se strukturou zaměstnanosti. Nejvíce viditelný byl nesoulad mezi strukturou vyjíždějících a zaměstnaných v odvětví

průmyslu. Zatímco na celkovém počtu zaměstnaných s obvyklým bydlištěm v kraji se průmyslová odvětví podílela pouze 31,6 %, do některého z průmyslových podniků směřovaly dvě pětiny vyjíždějících z obcí kraje. Necelá desetina (9,4 %) z počtu vyjíždějících pak pracovala v odvětví obchodu a oprav motorových vozidel a 9,0 % ve zdravotní a sociální péči. Dalšími nejčastěji zastoupenými odvětvími mezi vyjíždějícími byla odvětví vzdělávání a doprava a skladování.

Tab. 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle odvětví ekonomické činnosti a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	z toho podle odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE)							
		zemědělství, lesnictví a rybníctví	průmysl	stavebnictví	velko- a malo-obchod; opravy a údržba motor. vozidel	doprava a skladování	ubytování, stravování a pohostinství	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Moravskoslezský kraj	227 286	4 113	90 644	9 337	21 400	13 723	6 032	14 623	20 496
Bruntál	14 169	664	5 244	769	1 137	957	497	995	1 415
Frýdek-Místek	53 578	857	21 183	2 107	5 186	2 820	1 508	3 706	5 010
Karviná	54 360	401	22 486	2 036	5 084	3 641	1 296	2 782	4 411
Nový Jičín	36 770	815	17 426	1 059	2 966	1 986	867	2 250	2 926
Opava	41 438	1 061	14 537	2 104	4 511	2 366	1 015	3 004	4 341
Ostrava-město	26 971	315	9 768	1 262	2 516	1 953	849	1 886	2 393

Prostorová mobilita za prací z pohledu vzdělanostní struktury obyvatelstva se příliš nelišila v porovnání se strukturou zaměstnaných v kraji celkem. Za prací vyjížděl větší podíl vysokoškoláků a osob s úplným středním vzděláním s maturitou, než činily jejich podíly mezi zaměstnanými. Vysoká aktivita vysokoškolsky vzdělaných osob v dojížděce byla uskutečňována v rámci okresu Ostrava-město. Na všech úrovních vzdělání vykázal okres Ostrava-město, jehož součástí je krajské město s rozmanitější nabídkou pracovních míst, kladná salda dojížděky.

Tab. 5.1.5 Dojížděka do zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší dosažené vzdělání				celkem	z toho nejvyšší dosažené vzdělání			
		základní a bez vzdělání	střední včetně vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	střední včetně vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské
Moravskoslezský kraj	227 286	9 122	70 777	86 851	54 506	213 396	8 547	66 742	81 270	50 932
Bruntál	14 169	780	5 253	5 276	2 387	10 675	605	3 932	3 894	1 833
Frýdek-Místek	53 578	1 592	15 126	21 191	14 340	45 223	1 790	15 213	17 688	9 207
Karviná	54 360	2 807	17 488	21 062	11 464	30 014	1 378	10 033	11 241	6 555
Nový Jičín	36 770	1 443	12 077	14 252	8 028	34 377	1 647	12 062	12 922	6 625
Opava	41 438	1 318	13 786	15 326	10 015	28 507	1 063	10 247	10 426	5 939
Ostrava-město	26 971	1 182	7 047	9 744	8 272	64 600	2 064	15 255	25 099	20 773

¹⁾ vč. nástavbového, pomaturitního a konzervatoře

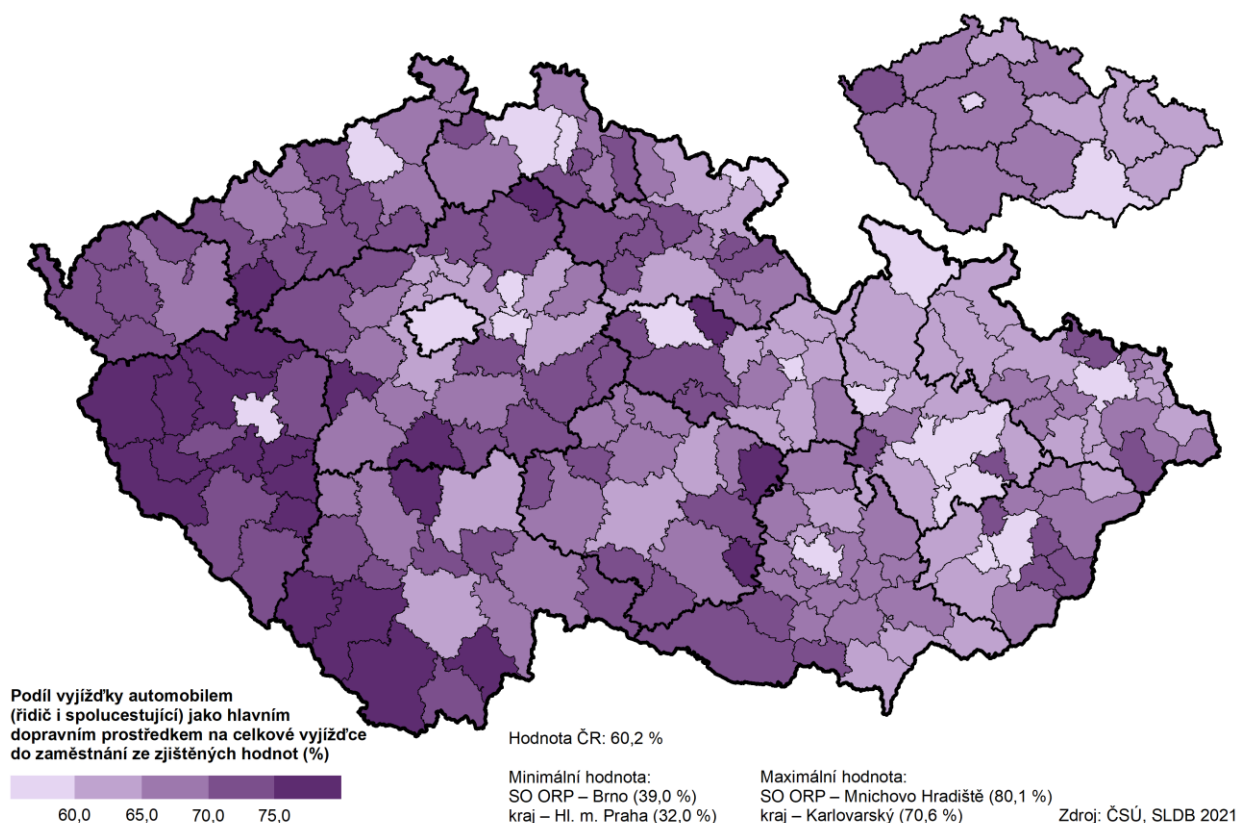
Nejčastěji používaným dopravním prostředkem pro cesty do zaměstnání v obci i mimo obec byl jednoznačně automobil (ať v pozici řidiče či spolucestujícího) s více než 61% podílem z vyjíždějících, u nichž byl zjištěn dopravní prostředek. Po Praze, Jihomoravském kraji a Olomouckém kraji se jednalo o čtvrtý nejnižší podíl osob vyjíždějících za prací automobilem. V jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje se podíl pohyboval od 51,8 % v Ostravě-městě do 67,8 % ve Frýdku-Místku.

Tab. 5.1.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle hlavního dopravního prostředku a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící celkem	v tom hlavní dopravní prostředek							nezjištěno
		automobil (řidič i spolucestující)	městská hromadná doprava (MHD)	autobus (kromě MHD)	vlak	jízdní kolo	ostatní dopravní prostředky	žádný dopravní prostředek (pouze pěšky)	
Moravskoslezský kraj	391 440	227 823	52 527	25 824	9 785	14 196	2 257	38 458	20 570
Bruntál	23 201	13 379	728	1 876	623	1 138	143	3 699	1 615
Frýdek-Místek	74 324	47 774	5 358	5 020	2 807	2 620	447	6 445	3 853
Karviná	76 317	45 959	6 950	7 690	1 984	2 081	382	7 246	4 025
Nový Jičín	50 025	30 982	1 156	5 203	1 223	2 180	313	6 399	2 569
Opava	60 747	37 333	5 319	3 640	1 796	3 652	363	5 777	2 867
Ostrava-město	106 826	52 396	33 016	2 395	1 352	2 525	609	8 892	5 641

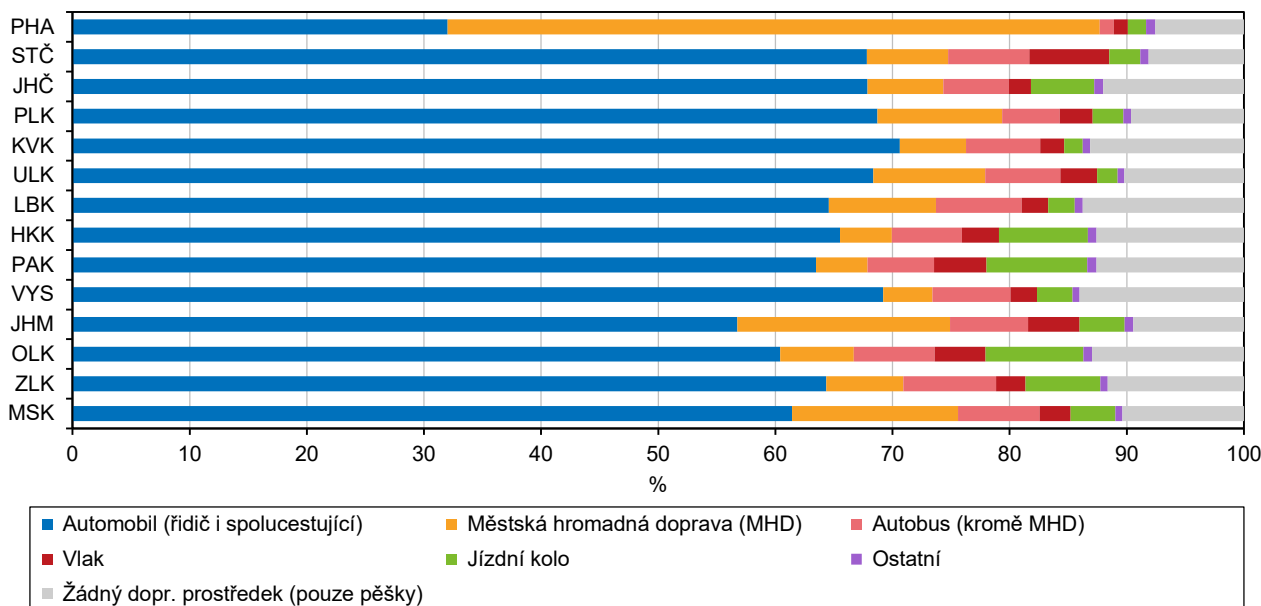
Dalších 7 % vyjíždějících do zaměstnání uvedlo jako hlavní dopravní prostředek meziměstský autobus, 2,6 % využívalo vlak a 3,8 % jízdní kolo. Městskou hromadnou dopravou jezdilo do zaměstnání (zejména zásluhou města Ostravy) 14,2 % vyjíždějících, což byl po Praze a Jihomoravském kraji třetí nejvyšší podíl. Pěšky chodila do zaměstnání zhruba desetina vyjíždějících, vyšší podíl než krajský průměr byl zjištěn v okresech Bruntál (17,1 %) a Nový Jičín (13,5 %).

Vyjížd'ka do zaměstnání automobilem ve správních obvodech ORP a krajích

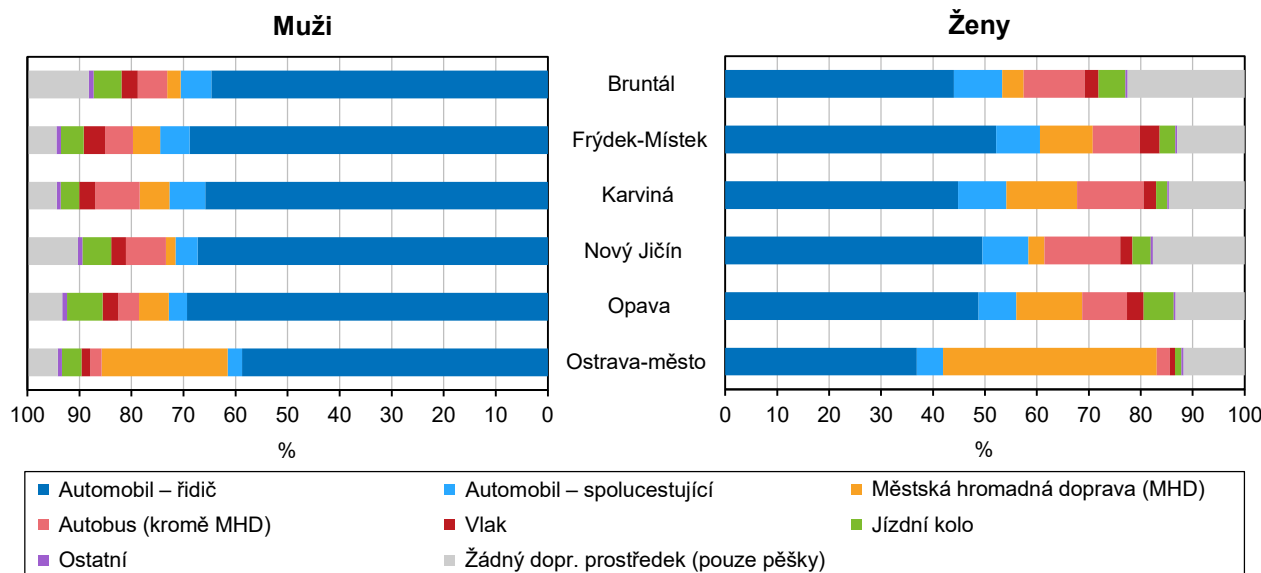
Využití automobilu a autobusu klesalo s rostoucí velikostí obce, na úrovni největších měst a aglomerací rostla důležitost městské hromadné dopravy (v okrese Ostrava-město činil podíl městské hromadné dopravy 32,6 %). Pěšky nejčastěji lidé docházeli do práce v obcích střední velikosti, tj. v kategorii od 10 do 50 tisíc obyvatel.

Graf 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle hlavního dopravního prostředku a krajů (ze zjištěných hodnot)

Muži využívali k cestě do zaměstnání automobil (řidič i spolucestující) v cca 70 % případů, což bylo mnohem více než ženy (53 %). Ty naopak více preferovaly městskou hromadnou dopravu (18,6 %) nebo do práce chodily pěšky (14,1 %), což koresponduje s tím, že ženy častěji než muži pracují ve stejné obci, v níž mají obvyklé bydliště.

Graf 5.1.5 Vyjíždějící do zaměstnání podle hlavního dopravního prostředku, okresů a pohlaví (ze zjištěných hodnot)

5.2 Vyjížd'ka a dojížd'ka do školy

Téměř 104 tisíc z celkového počtu 161 tisíc nepracujících žáků a studentů v Moravskoslezském kraji studovalo na škole v obci svého obvyklého pobytu. Jejich podíl 65,9 % ze všech žáků a studentů se zjištěným místem školy byl po hlavním městě Praze druhý nejvyšší mezi kraji. Do jiné obce okresu vyjíždělo 18,4 % žáků a studentů a v jiném okrese Moravskoslezského kraje mělo školu 10,4 % žáků a studentů. Mimo kraj vyjíždělo 4,9 % žáků a studentů obvykle bydlících v Moravskoslezském kraji, pouze 0,4 % ze všech žáků a studentů v kraji se zjištěným místem školy jezdilo studovat do zahraničí.

Tab. 5.2.1 Základní ukazatele dojížděky do školy podle okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce				Dojíždějící v rámci obce	Studující na adrese obvyklého pobytu
	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji	celkem	v tom		z toho 5x týdně a častěji		
		muži	ženy			muži	ženy			
Moravskoslezský kraj	53 849	26 323	27 526	35 232	48 318	24 050	24 268	34 435	103 731	106
Bruntál	5 057	2 492	2 565	2 985	3 689	1 842	1 847	2 652	6 657	19
Frýdek-Místek	13 719	6 677	7 042	9 483	8 276	4 422	3 854	6 769	16 029	7
Karviná	9 244	4 525	4 719	5 738	7 795	3 708	4 087	5 885	20 897	22
Nový Jičín	9 425	4 648	4 777	6 526	6 333	3 180	3 153	5 166	11 413	7
Opava	10 585	5 236	5 349	7 332	8 060	3 985	4 075	5 985	14 162	14
Ostrava-město	5 819	2 745	3 074	3 168	14 165	6 913	7 252	7 978	34 573	37

Celkem 53,9 tisíce nepracujících žáků, studentů a učňů podle sčítání v roce 2021 uvedlo, že při cestě do příslušné školy musí z obce svého obvyklého pobytu vyjíždět. Většina z nich (téměř 54 %) navštěvovala školu v jiné obci, ale stále v rámci okresu svého bydliště. Zhruba 16,5 tisíce žáků a studentů (30,6 %) vyjíždělo do jiného okresu v rámci kraje, do jiných krajů vyjíždělo studovat necelých 7,7 tisíce žáků a studentů (14,4 %) a 705 studujících jezdilo do zahraničí (1,3 %).

Tab. 5.2.2 Dojíždka do školy podle typu a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící z obce	v tom				Dojíždějící do obce	v tom		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Moravskoslezský kraj	53 849	28 945	16 470	7 729	705	48 318	28 945	16 470	2 903
Bruntál	5 057	2 972	1 080	973	32	3 689	2 972	532	185
Frýdek-Místek	13 719	7 186	4 929	1 452	152	8 276	7 186	994	96
Karviná	9 244	4 981	3 081	1 034	148	7 795	4 981	2 654	160
Nový Jičín	9 425	5 340	2 277	1 734	74	6 333	5 340	620	373
Opava	10 585	6 032	3 373	1 100	80	8 060	6 032	1 753	275
Ostrava-město	5 819	2 434	1 730	1 436	219	14 165	2 434	9 917	1 814

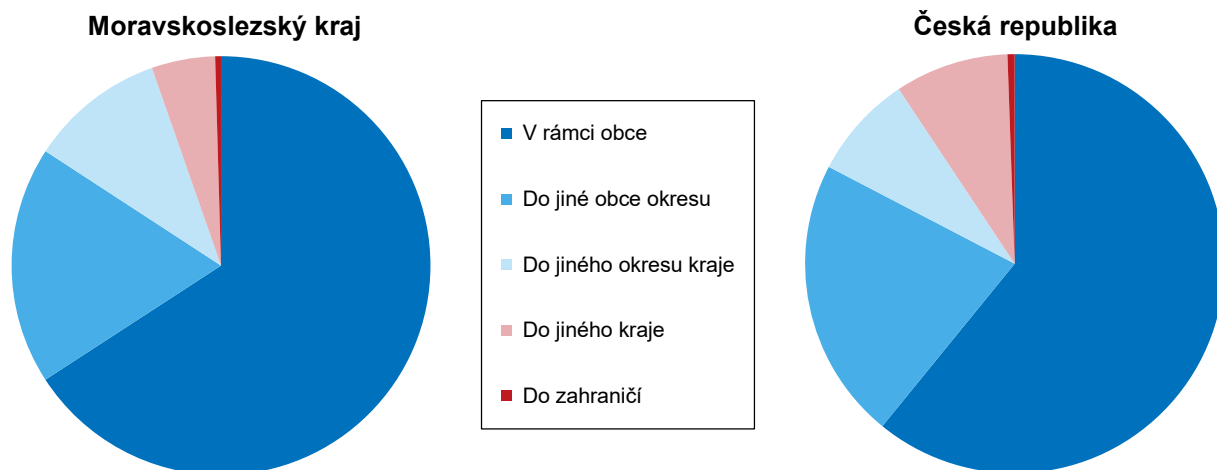
Dojíždějících do školy do obcí v rámci Moravskoslezského kraje bylo celkem 48,3 tisíce osob, z nich 2,9 tisíce osob přijíždělo z jiných krajů Česka. Největší část dojíždějících (29,3 %) mířila do obcí okresu Ostrava-město. Počet žáků vyjíždějících z jednotlivých obcí Moravskoslezského kraje tak převyšoval počet žáků dojíždějících. V rámci celého kraje představoval výsledný záporný rozdíl 5,5 tisíce žáků a studentů. Jediný okres Ostrava-město dosáhl kladné bilance dojížděky do školy.

Tab. 5.2.3 Vyjíždějící do školy podle frekvence vyjížděky

Kraj, okresy	Vyjíždějící celkem	v tom frekvence vyjížděky					
		5x týdně a častěji	1x–4x týdně	pravidelně, ale méně než 1x týdně	nepřavidelně	z jiného místa než z obvyklého bydliště	nezjištěno
Moravskoslezský kraj	157 580	86 448	7 494	961	2 685	1 837	58 155
Bruntál	11 714	5 230	665	111	249	221	5 238
Frýdek-Místek	29 748	17 760	1 477	217	574	414	9 306
Karviná	30 141	14 761	1 320	146	433	311	13 170
Nový Jičín	20 838	11 733	1 041	154	388	277	7 245
Opava	24 747	14 489	1 205	171	418	273	8 191
Ostrava-město	40 392	22 475	1 786	162	623	341	15 005

Graf 5.2.1 Struktura vyjížděky do školy podle typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

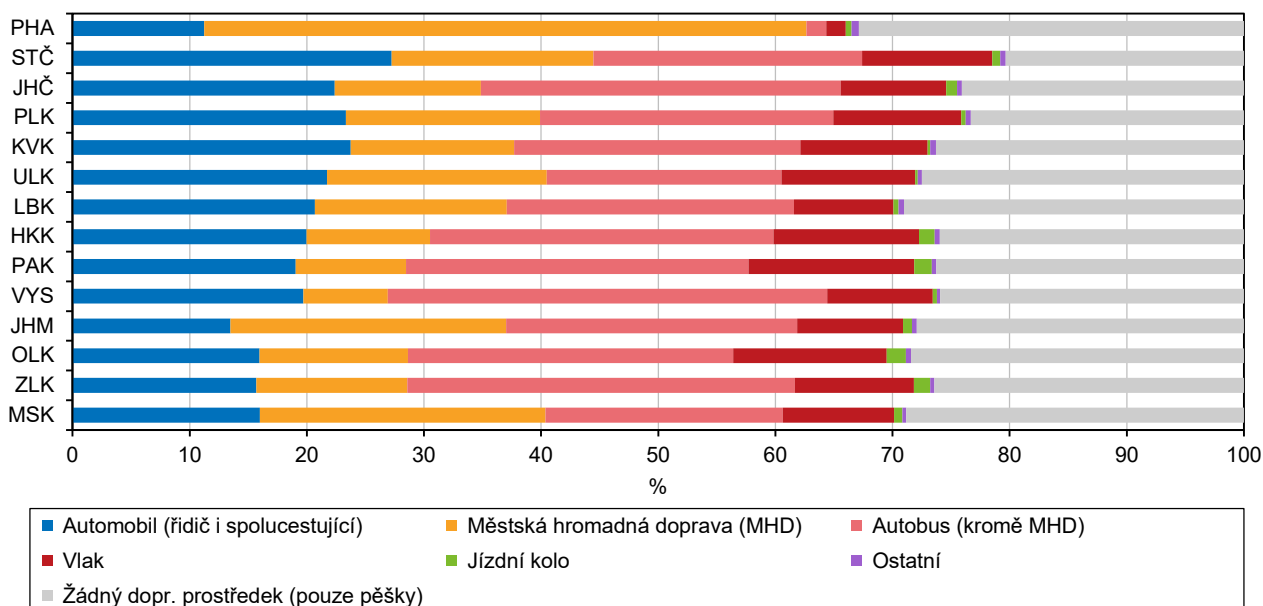

Vyšší koncentrace škol ve větších sídlech stojí za vysokým podílem vyjíždějících žáků a studentů z malých obcí kraje. Naopak s rostoucí velikostí obce se jejich podíl snižoval. Relativně nejméně osob z celkového úhrnu žáků a studentů vyjíždělo do školy mimo obec svého obvyklého bydliště z okresů Ostrava-město (14,4 %) a Karviná (30,6 %), tedy z okresů vyznačujících se vysokou mírou urbanizace území.

Mírnou většinu z vyjíždějících i dojíždějících žáků, studentů a učňů tvořily ženy, což platilo ve všech okresech Moravskoslezského kraje. Nejvyšší převaha dívek mezi vyjíždějícími z obce byla zjištěna v okrese Ostrava-město.

Vyjíždka žáků a studentů do školy lze rozlišit podle frekvence vyjížděky. V případě více než třetiny vyjíždějících nebyla frekvence zjištěna, při následujícím srovnání na ně nebude brán zřetel. Naprostá většina (87 %) žáků a studentů z celkového počtu vyjíždějících do školy (v obci i mimo obec) v Moravskoslezském kraji vyjížděla alespoň pětkrát týdně. V rámci okresů vybočoval zejména okres Bruntál, kde hodnota podílu denně vyjíždějících činila pouze 80,8 %.

Graf 5.2.2 Vyjíždějící do školy podle hlavního dopravního prostředku a krajů (ze zjištěných hodnot)

Výběr dopravního prostředku pro jízdu do školy byl do značné míry ovlivněn velikostí obce a nabídkou dopravních prostředků v dané obci. Nejvíce žáků a studentů v Moravskoslezském kraji chodilo do školy pěšky

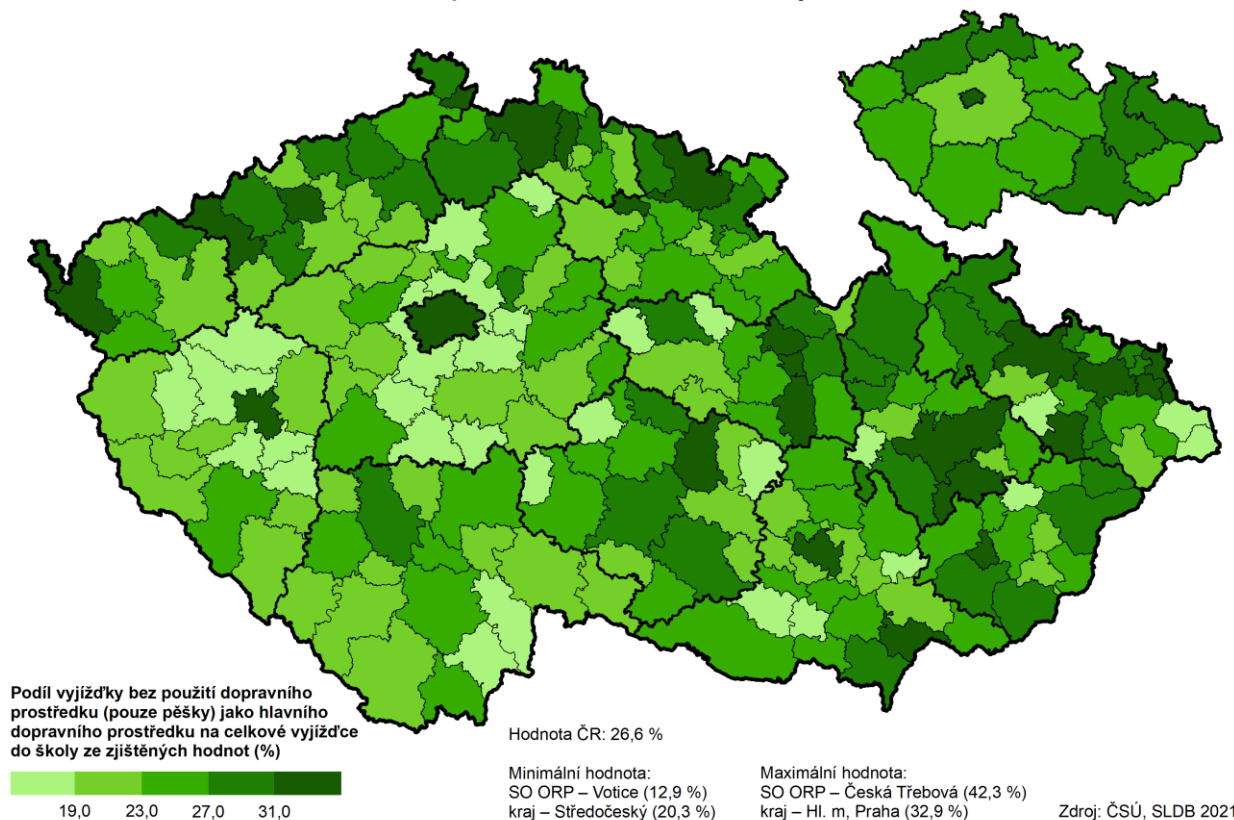
(28,8 % z celkového počtu žáků a studentů, u kterých byl zjištěn hlavní dopravní prostředek). Pouze v hlavním městě Praze (32,9 %) a v Libereckém kraji byl podíl žáků nevyužívajících žádný dopravní prostředek pro cestu do školy vyšší. V rámci Moravskoslezského kraje měla tato skupina žáků a studentů největší zastoupení v okresech Ostrava-město (32,4 %) a Karviná (32,1 %), nejmenší v okrese Frýdek-Místek (22,6 %).

Tab. 5.2.4 Vyjíždějící do školy podle hlavního dopravního prostředku a okresů

Kraj, okresy	Vyjíždějící celkem	v tom hlavní dopravní prostředek							nezjištěno
		automobil (řidič i spolucestující)	městská hromadná doprava (MHD)	autobus (kromě MHD)	vlak	jízdní kolo	ostatní dopravní prostředky	žádný dopravní prostředek (pouze pěšky)	
Moravskoslezský kraj	157 580	15 990	24 377	20 272	9 516	686	334	28 837	57 568
Bruntál	11 714	1 004	536	2 141	945	52	27	1 793	5 216
Frýdek-Místek	29 748	4 316	3 727	4 495	3 095	171	73	4 647	9 224
Karviná	30 141	3 110	3 925	3 100	1 338	74	63	5 500	13 031
Nový Jičín	20 838	2 180	1 011	5 268	1 293	102	35	3 760	7 189
Opava	24 747	2 136	3 299	4 275	1 811	212	59	4 849	8 106
Ostrava-město	40 392	3 244	11 879	993	1 034	75	77	8 288	14 802

Zejména zásluhou města Ostravy a dalších velkých měst byla druhým nejvyužívanějším dopravním prostředkem městská hromadná doprava. Tu k cestě do školy používalo 24,4 % vyjíždějících, což byl po Praze a Jihomoravském kraji třetí nejvyšší podíl. Na dalších pozicích se umístil autobus, kterým se do školy přepravovalo 20,3 % žáků a studentů, automobilem (jako řidič nebo spolucestující) jezdilo 16,0 % žáků a studentů a desetina studujících se vozila vlakem.

Vyjíždka do školy bez použití dopravního prostředku (pouze pěšky) ve správních obvodech ORP a krajích

5.3 Úhrnná bilance dojížděky do zaměstnání a do školy

V Moravskoslezském kraji převažoval počet vyjíždějících osob (281,1 tisíce) nad dojíždějícími (261,7 tisíce). Kraj jako celek dosáhl záporného salda úhrnné dojížděky do zaměstnání a do školy ve výši 19,4 tisíce osob. Větší rozdíl mezi vyjíždějícími z obce a dojíždějícími do obce vykázaly kraje Středočeský a Ústecký. Kladnou bilanci dojížděky zaznamenala pouze Praha a Jihomoravský kraj. Na záporném saldu dojížděky Moravskoslezského kraje se podíleli jak dojíždějící do zaměstnání (13,9 tisíce), tak i dojíždějící do školy (5,5 tisíce).

Tab. 5.3.1 Počet dojíždějících/vyjíždějících do/z obce a saldo dojížděky podle okresů

Kraj, okresy	Dojíždějící do obce			Vyjíždějící z obce			Saldo dojížděky		
	celkem	do za- městnání	do školy	celkem	do za- městnání	do školy	celkem	do za- městnání	do školy
Moravskoslezský kraj	261 714	213 396	48 318	281 135	227 286	53 849	-19 421	-13 890	-5 531
Bruntál	14 364	10 675	3 689	19 226	14 169	5 057	-4 862	-3 494	-1 368
Frýdek-Místek	53 499	45 223	8 276	67 297	53 578	13 719	-13 798	-8 355	-5 443
Karviná	37 809	30 014	7 795	63 604	54 360	9 244	-25 795	-24 346	-1 449
Nový Jičín	40 710	34 377	6 333	46 195	36 770	9 425	-5 485	-2 393	-3 092
Opava	36 567	28 507	8 060	52 023	41 438	10 585	-15 456	-12 931	-2 525
Ostrava-město	78 765	64 600	14 165	32 790	26 971	5 819	45 975	37 629	8 346

V rámci kraje měl výjimečné postavení okres Ostrava-město, který jako jediný vykázal kladnou bilanci v saldu dojížděky. Do tohoto okresu dojíždělo o 46,0 tisíce osob více, než z něj vyjíždělo. Počet dojíždějících převažoval jak u dojížděky do zaměstnání (37,6 tisíce), tak i v případě dojížděky do školy (8,3 tisíce). Výrazný vliv na to mělo především krajské město Ostrava s pestrými nabídkou pracovních příležitostí a rozsáhlou sítí středních a vysokých škol.

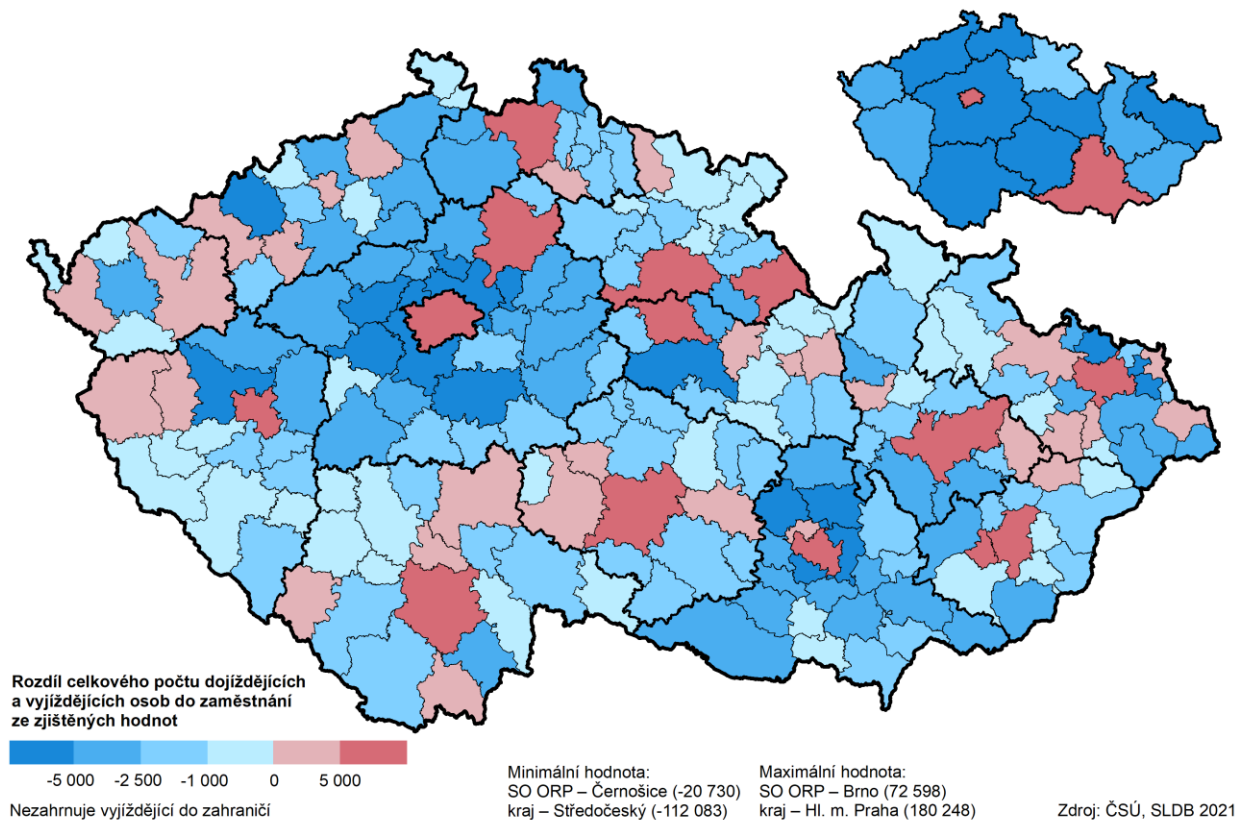
V ostatních okresech Moravskoslezského kraje byla všechna salda dojížděky (celkové, do zaměstnání a do školy) záporná. Největší záporné saldo dojížděky celkem bylo zaznamenáno v okrese Karviná (minus 25,8 tisíce osob), většinou se na tom podílela dojížděka do zaměstnání (minus 24,3 tisíce osob). V případě cest žáků, studentů a učňů do školy bylo největší záporné saldo zjištěno v okrese Frýdek-Místek (vyjíždějících bylo o 5,4 tisíce více než dojíždějících).

V následujících kartogramech vykreslujících salda vyjížděky a dojížděky do zaměstnání a do školy byl použit odlišný pohled na saldo dojížděky. Jelikož ve výsledcích sčítání nejsou k dispozici údaje o dojíždějících ze zahraničí, nejsou do výpočtu salda započtení ani vyjíždějící do zahraničí. Kartogramy tak pracují pouze s dojíždějícími/vyjíždějícími do/z příslušného územního celku.

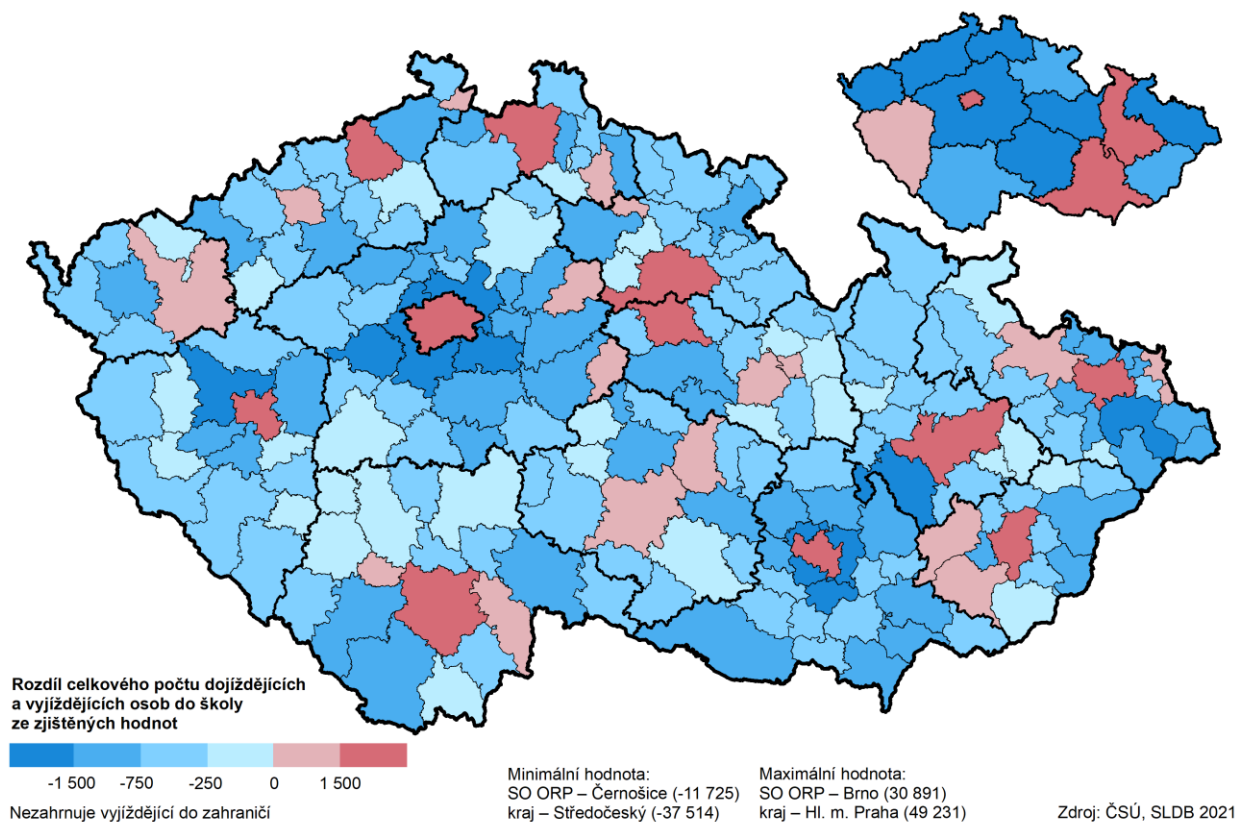
Z obou kartogramů vyplývá, že Moravskoslezský kraj měl saldo dojížděky jak do zaměstnání, tak do školy záporné. Kladné saldo dojížděky do zaměstnání vykazovalo hlavní město Praha a v menší míře Jihomoravský kraj, v případě dojížděky do školy se k nim přidaly ještě kraje Olomoucký a Plzeňský.

Bilance dojížděky do zaměstnání a do školy lépe vynikne při hodnocení podle jednotlivých správních obvodů ORP. V podrobnějším územním pohledu zjistíme, že kladného salda dojížděky do zaměstnání vedle Ostravy dosahovaly také další správní obvody ORP se širokou nabídkou pracovního uplatnění – Karviná, Kopřivnice, Nový Jičín, Opava a Třinec. V případě dojížděky do školy vykázaly kladný výsledek (převažovali dojíždějící nad vyjíždějícími) správní obvody ORP Český Těšín, Karviná, Opava a Ostrava. Všechna zmíněná města jsou tradičními vzdělávacími centry, kam se žáci a studenti sjíždějí ze širokého okolí. Bilanci dojížděky do školy významně ovlivňuje rovněž fakt, že ve městech Karviná, Opava a Ostrava sídlí vysoké školy nebo jejich fakulty.

Saldo vyjížďky a dojížďky do zaměstnání ve správních obvodech ORP a krajích

Saldo vyjížďky a dojížďky do školy ve správních obvodech ORP a krajích

Je pochopitelné, že výsledky dojíždědky do zaměstnání byly značně determinovány množstvím pracovních příležitostí, v případě dojíždědky do školy pak počtem a rozmístěním škol. Větší možnosti pochopitelně nabízela větší sídelní centra, což velice názorně dokumentuje následující tabulka. Obvykle větší koncentrace pracovních příležitostí a škol ve velkých obcích a městech zároveň přináší i vyšší nutnost dojíždědky do těchto center a celkové saldo v nich bylo tedy kladné. Největší záporné saldo dojíždědky vykázalo město Havířov.

Tab. 5.3.2 Obce s největším počtem dojíždějících, vyjíždějících a saldem dojíždědky
(řazeno dle "do zaměstnání")

Obec	Dojíždějící do obce		Obec	Vyjíždějící z obce		Obec	Saldo dojíždědky	
	do za- městnání	do školy		do za- městnání	do školy		do za- městnání	do školy
Ostrava	60 351	13 223	Ostrava	15 983	3 062	Ostrava	44 368	10 161
Opava	14 456	4 441	Havířov	15 438	1 688	Opava	9 150	3 215
Třinec	10 752	839	Frýdek-Místek	10 522	1 365	Třinec	7 581	-520
Frýdek-Místek	9 882	3 359	Orlová	7 651	1 058	Mošnov	4 664	-98
Karviná	6 823	1 770	Karviná	7 127	1 046	Nošovice	3 664	-96
Nový Jičín	5 983	1 674	Opava	5 306	1 226	Rychvald	-1 444	-480
Kopřivnice	5 930	652	Český Těšín	4 682	891	Dolní Lutyně	-1 478	-241
Mošnov	4 827	11	Nový Jičín	3 983	728	Hlučín	-1 836	28
Havířov	4 568	2 392	Hlučín	3 944	675	Orlová	-5 903	-309
Bohumín	4 039	472	Kopřivnice	3 639	965	Havířov	-10 870	704